

Försättsblad Prov Original

Kurskod	Provkod	Tentamensdatum
0 M 0 6 5 G	1 0 0 0	2 0 1 8 - 1 1 - 0 8
Kursnamn	Omvårdnad GR (A), Hälsa och ohälsa I	
Provnamn	Individuell skriftlig tentamen	
Ort	Östersund	
Termin	H18	
Ämne	Omvårdnad	

Avdelning OMV
Campus Sundsvall/Östersund
OMTENTAMEN

OMVÅRDNAD GR (A)

Hälsa och ohälsa I, 7,5hp, HT 2018

Sjuksköterskeutbildningen 180 hp, Kurskod OM065G

Betyg

Resultat Skriftlig individuell tentamen i %	Betyg Skriftlig individuell tentamen
95	A
85	B
75	C
70	D
65	E
<65	F

Maxpoäng: 40

Datum: 2018-11-08

Skrivtid: 5 timmar

Hjälpmedel: Inga

Antal sidor: 10 inklusive denna sida

Information till student och tentamensvakt:

Skriv kod på alla papper. Svaren skrivs endast i tentamen. Inga lösa blad. Inga svar får skrivas på baksidan av papperet.

Kursansvariga lärare:

Sundsvall: Kerstin Brodin, 010-142 85 34

Östersund: Kristina Korthis-Aspegren, 010-142 80 51

Observera: Om handstilen är svår/oläslig kan bedömningen av svaret påverkas. Om du garderar dig genom att räkna upp fler svarsalternativ än vad som efterfrågas rättas endast så många alternativ som efterfrågas, i den ordning du har skrivit dem.

Du arbetar som sjuksköterska på Tallkattens särskilda boende. En av de boende är Oskar som är 92 år gammal. Oskar ramlade för två veckor sedan och fick en collumfraktur. Han är opererad och är nu på väg tillbaka till Tallkattens äldreboende där du arbetar som sjuksköterska. Du får i epikrisen veta att han utvecklat trycksår.

1. a. Vilket bedömningsinstrument används för att bedöma risken för att utveckla trycksår? (1p)

b. Nämn fyra ställen på kroppen som är extra utsatta för trycksårsrisk. (0,5p för varje rätt svar, max 2p)

Oskar är sedan tidigare ordinerad fem olika läkemedel. I samband med collumfrakturen har han dessutom blivit ordinerad smärtstillande.

2. Hur kan polyfarmaci påverka olika läkemedels effekt? (1p)

3. Du tycker att Oskars allmäntillstånd försämras och även hans munhälsa. Du skall nu göra en munstatusbedömning. Vad heter bedömningsinstrumentet du använder? (0,5p)

4. Markera det påstående som Du anser passa in med munhälsa hos den äldre personen (Endast ett svar). (0,5p)

Det är vanligt att äldre människor har en minskad salivproduktion

Det är vanligt att äldre människor har en ökad salivproduktion

5. En dålig munhälsa kan uppstå om Du inte hjälper Oskar med munvården. Vad kan en dålig munhälsa leda till? Markera de tre rätta svaren. (0,5p för varje rätt svar, max 1,5p)

En dålig munhälsa kan leda till hjärt-kärlsjukdomar

En dålig munhälsa kan leda till stroke

En dålig munhälsa kan leda till nästäppa

En dålig munhälsa kan leda till yrsel

En dålig munhälsa kan leda till lunginflammation

En dålig munhälsa kan leda till afasi

Oskar börjar tycka det är jobbigt att resa sig upp från sängen när han skall gå och röka, han säger att han blir så yr och blir då rädd för att ramla. Du har tagit kontroller och du vet nu att Oskar lider av ortostatisk hypotension (ortostatism).

6. Du ska ge Oskar råd hur han ska kunna resa sig upp ur sängen utan att bli yr och känna rädslan för att ramla. Vilka råd ger Du honom? Ge två (2) råd. (1p för varje rätt svar, max 2p)

7. Du skall göra en bedömning om Oskar är en person som har risk för att ramla. Vilket bedömningsinstrument används för att identifiera personer med risk för fall? (0,5p)

I den omvårdnadsepikris från leg. ssk Persson på ortopedavdelningen som du fick när Oskar kom tillbaka till boendet står det även:

"Under vårdtiden obstiperad. Använt PEP-flaska för att förebygga pneumoni."

8. Vad betyder följande ord? (0,5p för varje rätt svar, max 1p)

a. Obstipation

b. Pneumoni

Kalle 69 år har Alzheimers sjukdom. Han flyttade in till Tallkattens äldreboende för tre dagar sedan, han har fram till dess bott hemma med sin fru. Han har varit på avlastningsboende var fjärde vecka i ett års tid, men nu orkar inte frun längre med att sköta honom i hemmet. Han har varit mycket orolig sedan han flyttade in och har fått lugnande läkemedel vid flera tillfällen. Han uppvisar ett konfusionsbeteende.

9. a. Vad i Kalles situation kan göra att han uppvisar ett konfusionsbeteende?
Ge ett (1) exempel. (1p)

b. Hur skiljer man konfusion från en demenssjukdom? Ange ett (1) exempel.
(1p)

10. Kalle som insjuknat i en demenssjukdom har utvecklat något som kallas apraxi. Vad innebär det? Markera det rätta svaret. (0,5 p)

Kalle förstår inte längre hur han ska vrida på kranen när han ska dricka vatten

Kalle är orolig och vankar av och an

Kalle känner ingen smärta när han gör sig illa.

11. Kalle har nu kommit så långt i sin demenssjukdom att han numera inte känner igen sina närstående. Vad kallas det tillståndet? Markera det rätta svaret. (0,5p)

Ataxi

Agnosi

Apati

Synergi

Synopti

Semiplegi

Det har nu gått en tid sedan Kalle flyttade in på Tallkatten. Sedan Kalle flyttade in har han gått ner i vikt.

12. För att ta reda på en persons näringsstatus behöver du ta omvårdnadsanamnes och omvårdnadsstatus på patienten. Viktnedgång är en information du behöver ta reda på, likaså om personen har förändrat sina matvanor. Vilken ytterligare information behöver du få in för att senare kunna få fram aktuellt nutritionsstatus på personen? Ge två (2) exempel. (0,5p för varje rätt svar, max 1p)

När du registrerar Kalles mat- och vätskeintag visar det sig att han inte får i sig tillräckligt med energi då han inte äter upp de portioner som serveras på boendet. Portionerna är byggda på rekommendationer enligt NNR 2012. Du väljer att skriva en vårdplan med målet att viktnedgången ska avstanna.

13. Vilka omvårdnadsåtgärder sätter du in för att nå ditt mål? Ange fyra (4) omvårdnadsåtgärder du sätter in. (1p för varje åtgärd, max 4p)

14. Ange fyra orsaker till påverkad aptit. (0,5p för varje rätt svar, max 2p)

Flera av de boende på Tallkatten har diabetes.

15. a. Var i kroppen lagras glykogen som kan omvandlas till glukos vid låga blodsockervärden? (1p)

b. Vad betyder hypoglykemi? (1p)

Berit, 79 år, har bott på Tallkattens boende i fyra år efter en stroke. Hennes dotter Maria bor i samma stad och kommer ofta och hälsar på. Det var hon som hittade sin mamma den kvällen för fyra år sedan när de hade bestämt att de skulle äta middag ihop, köttsoffa på älg först och sedan semlor till efterrätt. När hon kom hem till sin mamma den kvällen hade det hänt. Maria pratar ofta om det, stroke var en livsomstörtande händelse inte bara för Berit utan också för Maria.

- 16.** Enligt WHO definieras stroke som snabbt påkommande fokalt störning av hjärnans funktion med symtom som varar minst 24 timmar eller leder till döden, där orsaken inte uppenbarligen är annan än vaskulär.

Nämn minst tre symtom som talar för strokemisstanke? (1p för varje rätt svar, max 3p)

- 17.** Om den akuta undersökningen visar att patienten har en hjärninfarkt och om det inte gått mer än 4,5 timmar från symptomens början samt att det inte föreligger några kontraindikationer kan medicinsk behandling påbörjas snarast.

a. Vad heter den medicinska behandlingen? (1p)

b. Vad har den för effekt? (1p)

18. a. En skada i hjärnans språkcentrum kan medföra språkstörningar, bland annat afasi. I vilken hjärnhalva sitter språkcentrum? (0,5p)

b. Ange fem saker du ska tänka på i mötet med en afasidrabbad person? (0,5p för varje rätt svar, max 2,5p)

Även Ture, 87 år, år bor på Tallkattens boende där du arbetar som sjuksköterska. Ture är pigg och klarar av sitt dagliga liv relativt bra själv. Han har hypertoni och något försämrat minne. En morgon när du går in och ska hjälpa Ture att ta sin medicin så är han sig inte lik. När du frågar honom hur han mår verkar han inte riktigt kunna svara. Men han säger Aj! Aj! Han verkar smärtpåverkad. Du tar puls och blodtryck på Ture. Blodtrycket var 150/100 och pulsen 95. Saturation 96%. Andningsfrekvens 15. Du ber en undersköterska komma in och vara tillsammans med Ture medan du själv går ut och ringer till läkaren som bör komma och undersöka Ture.

19. a. Ture säger "Aj! Aj!" och verkar smärtpåverkad. Med vilket mätinstrument kan du bedöma Tures smärta? (1p)

b. Hur instruerar du Ture när du använder mätinstrumentet? (1p)

- c. När du ringer läkaren så använder du dig av verktyget SBAR för att säkerställa en effektiv kommunikation. Beskriv under de fyra bokstäverna nedan vad du informerar läkaren om när du ska rapportera Tures tillstånd. (4p)

Situation-

Bakgrund-

Aktuellt-

Rekommendation-

Ture läggs in på sjukhus där det konstateras att han drabbats av allvarlig sjukdom. Efter en tid kommer han tillbaka till Tallkattens boende för att vårdas palliativt.

20. Rita en tidslinje som förklarar vad som skiljer palliativ vård från annan vård. (4p)